

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

VEURSEWEG 3

TE VOORSCHOTEN

Ecologie

Rapportage quickscan Wet natuurbescherming

Veurseweg 3 te Voorschoten

Opdrachtgever	Congregatie van de H. Catharina van Siëna, Zusters Dominicanessen van Voorschoten Veurseweg 3 2251 AA Voorschoten
Rapportnummer	11204.001
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	11 maart 2020
Vestiging	Zuid-Holland Max Euwelaan 21-29 3062 MA Rotterdam 088 - 5001600 rotterdam@econsultancy.nl
Opsteller	M.M.J. van der Aa, MSc
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	M. Mougnot, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus die werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en die de belangen behartigt van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten en het al dan niet voorkomen van soorten. De gebruikte informatie omtrent verspreiding van soorten is deels afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden. Econsultancy aanvaardt op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

In het algemeen kan gesteld worden dat een quickscan geldig is voor een periode van 2 tot 3 jaar, tenzij in deze periode de ecologische omstandigheden wezenlijk zijn veranderd en/of de Wet natuurbescherming, dan wel inzichten hieromtrent zijn gewijzigd. Bij uitstel van de uitvoering van een project met meer dan 3 jaar verdient het de aanbeveling de resultaten van de quickscan opnieuw te toetsen.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	GEBIEDSBESCHRIJVING	2
	2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving	2
	2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen	4
3	ONDERZOEKSMETHODIEK	5
4	OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING	6
	4.1 Zorgplicht	6
	4.2 Soortenbescherming	6
	4.3 Gebiedenbescherming	7
	4.4 Houtopstanden	8
5	AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN	9
	5.1 Vogels	9
	5.2 Vleermuizen	12
	5.3 Overige grondgebonden zoogdieren	14
	5.4 Reptielen	15
	5.5 Amfibieën	15
	5.6 Vissen	15
	5.7 Ongewervelden	15
	5.8 Vaatplanten	16
6	TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING	16
	6.1 Broedvogels	16
	6.2 Vleermuizen	19
	6.3 Overige beschermde grondgebonden zoogdieren	19
	6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren	19
	6.5 Amfibieën	20
	6.6 Algemene vissen	20
	6.7 Overige soort(groep)en	21
7	TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING	22
	7.1 Natura 2000	22
	7.2 Natuurnetwerk Nederland	23
8	HOUTOPSTANDEN	24
9	SAMENVATTING EN CONCLUSIES	25

Bijlage 1	fotomateriaal onderzoekslocatie
Bijlage 2	toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming
Bijlage 3	verklarende woordenlijst

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van Bouwaccent Vastgoedontwikkeling, namens de Congregatie van de H. Catharina van Siëna, opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan Wet natuurbescherming aan de Veurseweg 3 te Voorschoten.

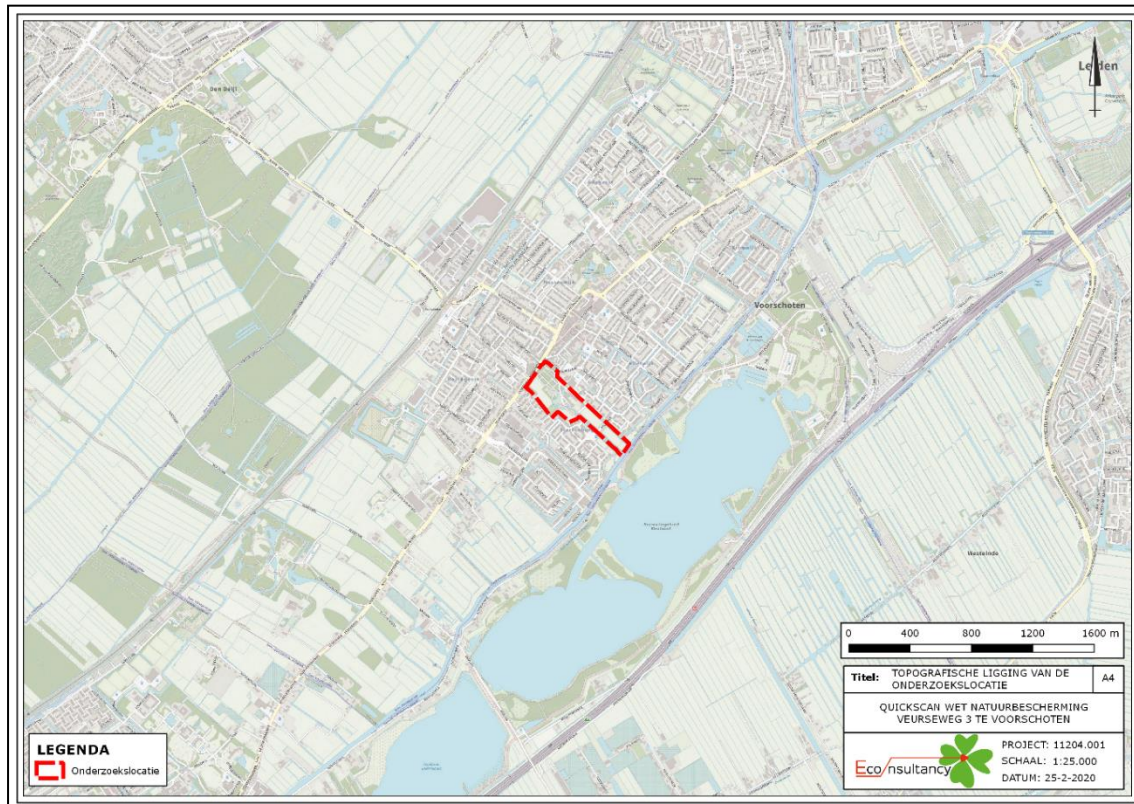
De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en mogelijke nieuwbouw op de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep. Tevens is beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op Natura 2000-gebieden, houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd, of op gebieden die deel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

2 GEBIEDSBESCHRIJVING

2.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

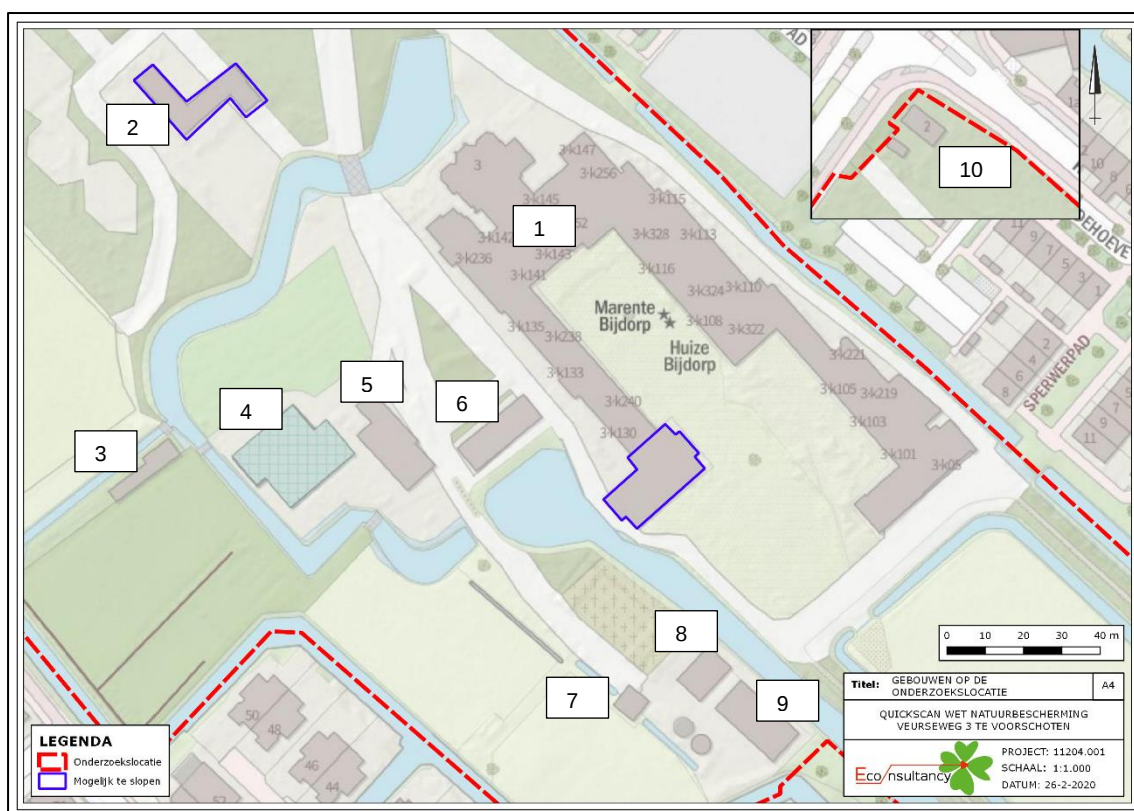
De onderzoekslocatie (± 11 ha) ligt aan de Veurseweg 3, circa 500 meter ten zuiden van de kern van Voorschoten. In figuur 1 is de topografische ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

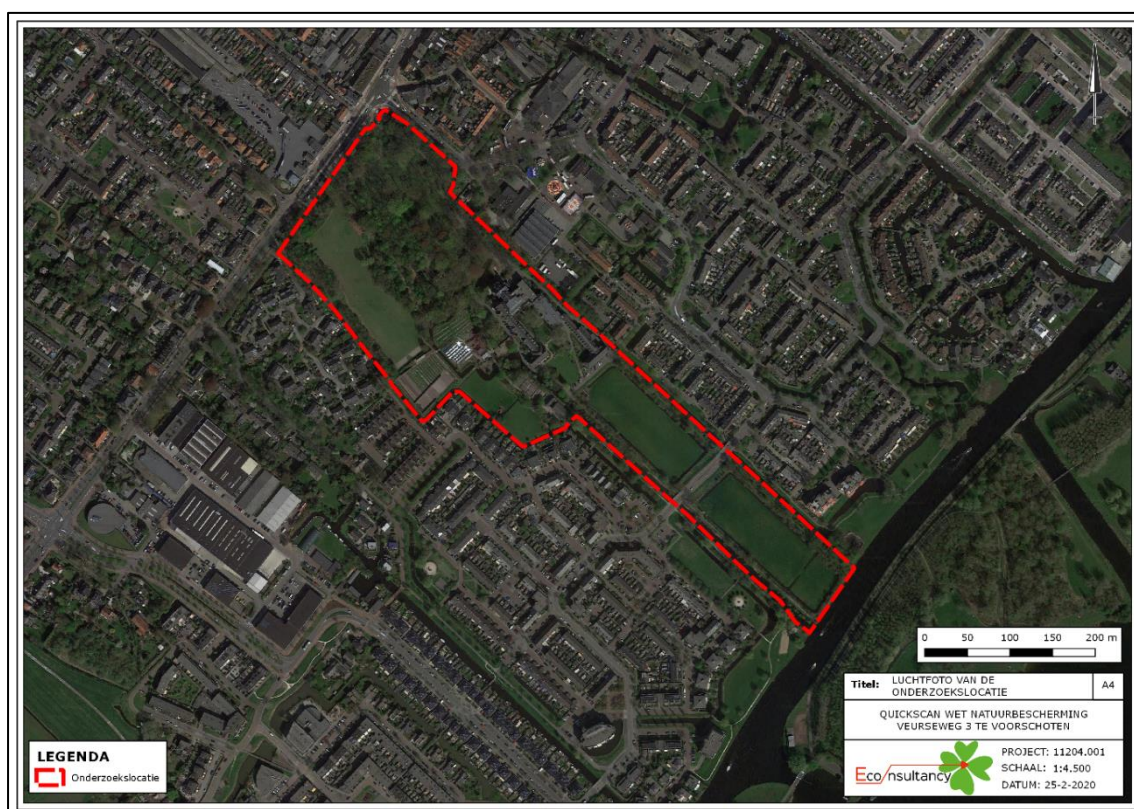
Figuur 1. Topografische ligging van de onderzoekslocatie.

De onderzoekslocatie betreft een goed onderhouden grotendeels groen terrein, bebouwd met kloostercomplex Oud Bijdorp, een kleine boerderij en overige bijgebouwen. De gebouwen zijn genummerd om uitleg van data te vergemakkelijken. In dit rapport wordt hier een aantal keer naar verwezen (zie figuur 2). Op de onderzoekslocatie zijn verschillende watergangen aanwezig. Het groen bestaat onder andere uit grasland, ruigtes, riet, kruidachtigen, klimop, struiken, bos, losse bomen, een boomgaard, een moestuin en lage oevervegetatie. De locatie is omsloten door een N-weg aan de westzijde en wordt verder begrenst door watergangen. Rondom de onderzoekslocatie zijn groene dorpswijken aanwezig en in het zuidoosten grenst het aan het Rijn-Schiekanaal en recreatiegebied Vlietland. Op 700 meter ten noordwesten en op 1 kilometer ten zuidoosten van de onderzoekslocatie bevinden zich respectievelijk een spoortraject en de snelweg A4.

In figuur 3 is een luchtfoto van de onderzoekslocatie en de directe omgeving weergegeven. In bijlagen 1 zijn de foto's weergegeven die zijn genomen tijdens het veldbezoek, deze geven een impressie van het klooster, het terrein en de bijgebouwen.

Figuur 2. Schematische weergave van de gebouwen op de onderzoekslocatie. Gebouwnummer 10 is aanwezig in de meest noordelijke hoek van de onderzoekslocatie. Gebouw nummer 2 en de vleugel van het klooster (nummer 1) met paarse rand worden mogelijk gesloopt.

Figuur 3. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

2.2 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens het gehele kloostercomplex, thans in gebruik als klooster en zorgcomplex met tuinen, te renoveren en te transformeren naar nader te bepalen sociale functies en bestemmingen. Gebouw nummer 2 en de vleugel van het klooster met paarse rand, aangegeven in figuur 2, worden mogelijk gesloopt. Verder wordt in de quickscan uitgegaan dat bomen mogelijk gekapt worden en dat de watergangen blijven behouden. Ontwikkeling van nog niet bebouwde delen van het terrein wordt in overweging genomen.

3 ONDERZOEKSMETHODIEK

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een veldbezoek en een bureauonderzoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

Het veldbezoek is afgelegd op 14 februari 2020. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de directe omgeving beoordeeld. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat. Vanwege de aanwezigheid van ondergrondse ruimten en/of zolders is er met behulp van onder andere een zaklantaarn in een aantal gebouwen gezocht naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen, overige zoogdieren en vogels. Onderzocht zijn:

- Een aantal delen van de zolder en kelder van gebouw 1
- De zolder van gebouw 5 en 9
- De binnenkant van gebouwen 3, 8 en 9

Verder is aan de hand van verspreidingsatlassen, andere standaardwerken en op basis van “expert judgement” nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie en zijn omtrent gebiedsbescherming gegevens van de provincie Zuid-Holland opgevraagd. Actuele verspreidingsgegevens van flora en fauna zijn uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) opgevraagd.

De quickscan Wet natuurbescherming is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en betreft geen volwaardig soort(en) specifiek onderzoek. Er zijn in het onderhavige onderzoek geen inventarisaties uitgevoerd van soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie bestaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

4 OVERZICHT VAN DE NATIONALE NATUURWETGEVING

Dit hoofdstuk geeft achtergrondinformatie over de natuurwetgeving waaraan de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie wordt getoetst. Er wordt een globale toelichting gegeven ten aanzien van potentiële overtredingen van de Wet natuurbescherming bij de meest voorkomende soorten en soortgroepen. Dit hoofdstuk is niet toegespitst op de situatie op de onderzoekslocatie, maar geeft enkel een beschrijving van de vigerende wetgeving. De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies;
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

De bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen bij soortenbescherming ligt grotendeels bij de provincies. De provincie is bevoegd gezag voor de toetsing van handelingen met mogelijke gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten (de soortenbeschermingsbepalingen) én voor Natura 2000-gebieden (de gebiedenbeschermingsbepalingen). Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, blijft het Rijk bevoegd gezag.

4.1 Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd. Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

In bijlage 2 wordt dit artikel nader toegelicht.

4.2 Soortenbescherming

Bij een quickscan wordt in beeld gebracht of er (potentiële) vaste rust- of voortplantingsplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingsregimes. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend kan zijn en of nader onderzoek noodzakelijk wordt geacht.

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In bijlage 2 worden deze artikelen nader toegelicht.

4.3 Gebiedenbescherming

Indien een plangebied in of nabij een beschermd gebied is gelegen, dan dient te worden bepaald of er een (extern) effect valt te verwachten. Het gaat daarbij om Natura 2000-gebieden en gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland.

4.3.1 Natura 2000

Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Met Natura 2000 wil men deze flora en fauna duurzaam beschermen. De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Binnen een gebied kan spanning optreden tussen economie en ecologie. In een zogenaamd beheerplan leggen Rijk en provincies vast welke activiteiten, op welke wijze mogelijk zijn. Uitgangspunt is steeds het realiseren van ecologische doelen met respect voor en in een zorgvuldige balans met wat particulieren en ondernemers willen. Het opstellen gebeurt daarom in overleg met alle direct betrokkenen, zoals beheerders, gebruikers, omwonenden, gemeenten, natuurorganisaties en waterschappen. Samen geven ze invulling aan beleven, gebruiken en beschermen. Daar draait het om in de Nederlandse Natura 2000-gebieden (bron: Regiegroep Natura 2000).

Het is krachtens de Wet natuurbescherming verboden zonder vergunning van gedeputeerde staten projecten te realiseren of andere handelingen te verrichten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen (artikel 2.7, lid 2).

Handelingen die een negatieve invloed hebben op Natura 2000-gebieden, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningsstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door de desbetreffende provincie.

4.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omliggende agrarisch gebied.

Het Natuurnetwerk Nederland bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, waaronder de 20 Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, beheerd volgens agrarisch natuurbeheer;
- ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de Noordzee en de Waddenzee;
- alle Natura 2000-gebieden.

Conform artikel 1.12 van de Wet natuurbescherming dragen gedeputeerde staten in hun provincie zorg voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd 'Natuurnetwerk Nederland'. Zij wijzen daartoe in hun provincie gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

De planologische begrenzing en beschermingsregimes van het Natuurnetwerk Nederland loopt via het traject van de provinciale ruimtelijke structuurvisies en verordeningen.

4.4 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat. In bijlage 2 (tabel VI) worden de regels nader toegelicht.

Wanneer houtopstanden geveld worden, niet vallende onder artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten van desbetreffende provincie (artikel 4.2 Wnb). Op basis van deze melding wordt door de provincie beoordeeld of de voorgenomen velling aanvaardbaar is in het kader van natuur- en landschapswaarden. Indien er geen bezwaar is om de houtopstanden te kappen, verplicht artikel 4.2 van de Wet natuurbescherming om binnen 3 jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand op dezelfde grond houtopstanden opnieuw aan te planten. Er geldt een algehele vrijstelling van de herplantplicht voor houtopstanden die gekapt worden in het kader van natuurbeheer en natuurbehoud.

Indien bij de voorgenomen ontwikkeling herplantplicht geldt, maar niet voldaan kan worden aan de herplantplicht op de projectlocatie zelf, dan dient een ontheffing aangevraagd te worden met betrekking tot de herplantplicht bij de desbetreffende provincie. De provincie toetst vervolgens of voldaan wordt aan de bij de provinciale verordening gestelde regels voor herbeplanting op andere perceelsgronden. Deze regels hebben onder andere betrekking op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de te vellen houtopstand. Tevens kan ontheffing verleend worden van herplantplicht ter plaatse, indien gewerkt wordt via een door het ministerie goedgekeurde gedragscode die gebruikt mag worden door een van de betrokken partijen voor een wijze van vellen en een wijze van herplanten.

5 AANGETROFFEN EN TE VERWACHTEN BESCHERMDE SOORTEN

Het voorkomen van planten- en diersoorten in een gebied wordt mede bepaald door de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Een soort kan in zijn leefgebied gebruik maken van verschillende plekken om te verblijven. Al deze plekken (biotopen) kunnen een bepaalde functie voor de soort vervullen. In dit hoofdstuk wordt op basis van het aanwezige habitat / verblijfsmogelijkheden samen met verspreidingsgegevens beschreven welke beschermde soorten binnen de onderzoekslocatie kunnen voorkomen. Afhankelijk van de soort wordt ingegaan op de potentiële aanwezigheid van vaste rust- of voortplantingsplaatsen, foerageergebied en verbindingroutes. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenoemen plannen een negatief effect kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten. In hoofdstuk 6 wordt beschreven welke juridische implicaties dit voor het project heeft.

5.1 Vogels

5.1.1 Broedvogels categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd)

Er zijn broedvogels waarvan de nesten ook beschermd zijn op het moment dat ze niet voor de voortplanting in gebruik zijn. Van deze soorten zijn volgens verspreidingsgegevens van de NDFF in de afgelopen vijf jaar in een straal van enkele kilometers rond de onderzoekslocatie waarnemingen bekend van huismus, gierzwaluw, kerkuil, steenuil, roek, grote gele kwikstaart, ooievaar, slechtvalk, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer wespandief en zwarte wouw.

Huisumus

De huismus broedt in los kolonieverband, veelal in of op menselijke bebouwing. Nesten worden over het algemeen onder dakpannen, in gaten en kieren van (oude) gebouwen en achter dakgoten gemaakt. Daarbij wordt vaak de ruimte onder de eerste rij dakpannen achter de dakgoot geprefereerd. Er zijn tijdens het veldbezoek geen (roepende) huismussen en tevens geen sporen van huismussen waargenomen op de onderzoekslocatie. Wel zijn tijdens het veldbezoek roepende huismussen bij de Jan Wachtendonkstraat direct ten zuiden van de onderzoekslocatie waargenomen. Gebouwen nummer 2, 5, 7, 9 en 10 op de onderzoekslocatie zijn geschikt als vaste rust- en broedlocatie voor huismus (zie figuur 2 en tabel I). Deze gebouwen op de onderzoekslocatie beschikken over toegankelijke ruimte onder de dakpannen om een nest te bouwen (zie figuur 23, 31, 36, 51, 55, 57, 64 en 65 in bijlage 1). Tevens kan het omliggende groen dienen als functioneel leefgebied voor de huismus. Wanneer de gebouwen gebruikt worden als nestlocatie van de huismus geldt dat de ingrepen mogelijk verstorend of schadelijk zijn (zie hoofdstuk 6).

De overige gebouwen op de onderzoekslocatie worden als ongeschikt voor huismus geacht door de afwezigheid van geschikte ruimte onder dakpannen.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in Nederland voor het maken van een nest vrijwel compleet afhankelijk van menselijke bebouwing. Nesten worden veelal in kleine ruimtes achter dakgoten en regenpijpen, onder kant- en nokpannen alsmede in gaten en kieren in muren gebouwd. Gebouwen nummer 1, 2 en 6 zijn geschikt als vaste rust- en broedlocatie voor gierzwaluw (zie figuur 2 en tabel I). Er bevinden zich nissen, gaten, open kant- en nokpannen in deze gebouwen waarin gierzwaluwen een nest kunnen bouwen (zie figuur 9, 10, 12, 14, 19, 56 en 58 in bijlage 1). Een nader onderzoek naar het voorkomen van nestlocaties van gierzwaluw dient uit te wijzen of de gierzwaluw daadwerkelijk gebruik maakt van de gebouwen op de onderzoekslocatie als broedlocatie (zie hoofdstuk 6).

De overige gebouwen op de onderzoekslocatie worden als ongeschikt voor gierzwaluw geacht door de afwezigheid van geschikte ruimtes.

Tabel I geeft een overzicht van de geschiktheid van de gebouwen per gebouwnummer (zie figuur 2) voor de huismus en gierzwaluw.

Tabel I. Overzicht geschiktheid gebouwen voor de huismus en gierzwaluw per gebouwnummer (zie figuur 2).

Gebouwnummer	Huisumus	Gierzwaluw
1	Ongeschikt.	Geschikt.
2	Geschikt.	Geschikt.
3	Ongeschikt.	Ongeschikt.
4	Ongeschikt.	Ongeschikt.
5	Geschikt.	Ongeschikt.
6	Ongeschikt.	Geschikt.
7	Geschikt.	Ongeschikt.
8	Ongeschikt.	Ongeschikt.
9	Geschikt.	Ongeschikt.
10	Geschikt.	Ongeschikt.

Slechtvalk

In de afgelopen 5 jaar zijn meerdere waarnemingen bekend van slechtvalken op de hoogspanningsmasten die zich langs het spoortraject op 700 meter ten westen van de onderzoekslocatie bevinden. Tijdens het veldbezoek is geen slechtvalk waargenomen. De slechtvalk broedt op hoge stenige bebouwing, zoals kantoorgebouwen, (kerk)torens, fabrieksschoorstenen en op hoogspanningsmasten. Het klooster op de onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van een kloostertoren met nissen een geschikte broedlocatie voor de slechtvalk (zie figuur 18, overzichtsfoto van het klooster met kloostertoren, in bijlage 1). Nader onderzoek naar slechtvalk wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Kerkuil

De kerkuil is een bewoner van (half)open landschappen, veelal het boerenland. Hij vestigt zich graag in deels open gebouwen zoals schuren of kerkstorens, die over geschikte kieren beschikken of waar nestkasten aanwezig zijn. Kerkuilen leiden een teruggetrokken leven en worden als het donker is actief om in het open veld te jagen op vooral veldmuizen. Op de onderzoekslocatie is een kerkuilenkast met gebruikssporen aanwezig in de open schuur (gebouw 8, zie figuur 21 en 22 in bijlage 1). Ook zijn er in de omgeving veel veldmuizen en spitsmuizen te vinden. Hiernaast zijn in de afgelopen 5 jaar meerdere waarnemingen bekend van kerkuilen in de nabije omgeving van de onderzoekslocatie. Verder zijn er potentieel geschikte vliegroutes aanwezig tussen de onderzoekslocatie en jachtgebied zoals de watergangen richting het Rijn- Schiekanaal en de N-weg. De onderzoekslocatie biedt geschikte nestlocaties en leefgebied voor de kerkuil. Nader onderzoek naar kerkuil wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Boomvalk en ransuil

Het leefgebied van boomvalk en ransuil is een open en halfopen landschap zoals parklandschap en boerenland. Deze soorten broeden bij voorkeur in halfopen bos of soms in solitaire bomen waar ze oude nesten van kraaien en eksters hergebruiken om in te broeden. De onderzoekslocatie biedt geschikt habitat voor boomvalk en ransuil. Op de onderzoekslocatie zijn enkele oude nesten waargenomen die als substraat voor een nest kunnen dienen (zie figuur 38 in bijlage 1). Hiernaast zijn in de afgelopen 5 jaar meerdere waarnemingen bekend van boomvalken en ransuilen in de nabije omgeving van de onderzoekslocatie. Op en in de omgeving van de onderzoekslocatie zijn veel (woel)muizen en zangvogels te vinden die kunnen dienen als voedsel voor deze soorten. De onderzoekslocatie biedt potentieel geschikte nestlocaties en leefgebied voor boomvalk en ransuil. Nader onderzoek naar boomvalk en ransuil wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Sperwer

De sperwer broedt in halfopen landschappen meestal in een jong bos met naaldbomen en soms in tuinen, parken, bosjes en op boerenland en erven. Tijdens het veldbezoek zijn een overvliegend exemplaar en twee plukplaatsen van sperwer waargenomen (zie figuur 43). Ook zijn volgens de NDFF de afgelopen 5 jaar in de nabije omgeving meerdere sperwers waargenomen. De onderzoekslocatie kan dienen als foerageergebied voor de sperwer, omdat er veel kleine zangvogels aanwezig zijn die kunnen dienen als voedsel voor sperwer. De onderzoekslocatie biedt geschikte nestlocaties en leefgebied voor de sperwer. Nader onderzoek naar sperwer wordt derhalve noodzakelijk geacht (zie hoofdstuk 6).

Buizerd

De buizerd is te vinden in bossen afgewisseld met open terrein zoals boerenland en weilanden met struweel en houtwallen. Ze hebben een combinatie nodig van geschikte nestgelegenheid met open land met veel voedsel. Tijdens het veldbezoek zijn twee overvliegende buizerds waargenomen. Bij het kasteel Duivenvoorde, op 2 kilometer ten zuidwesten van de onderzoekslocatie, zat in 2019 een succesvol broedpaar. Op de onderzoekslocatie zelf is geen buizerdnest aangetroffen. Hiernaast ligt de onderzoekslocatie in een woonwijk en niet aan de dorpsrand en biedt weinig geschikt foerageerhabitat en broedhabitat voor deze soort. De onderzoekslocatie biedt geen geschikt habitat voor de buizerd. Nader onderzoek naar buizerd wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Ooievaar, havik, roek, wespendif en zwarte wouw

De ooievaar broedt graag op hoge locaties, bijvoorbeeld bovenop nestpalen of in hoogspanningsmasten. De roek maakt gebruik van agrarische gebieden om te foerageren en broedt in koloniën in hoge bomen. De havik en wespendif broeden in bossen, vaak hoog in een boomkruin, waar ze grote nesten maken of hergebruiken. De havik foerageert naast bos in open landschappen. De zwarte wouw is een uiterst zeldzame broedvogel in Nederland, en er zijn geen broedgevallen bekend van deze soort in Zuid-Holland. Wanneer een zwarte wouw wordt waargenomen in Nederland, betreft dit meestal een migrerende/overvliegende vogel. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) exemplaren of grote nesten van deze soorten waargenomen op en nabij de onderzoekslocatie. Ook is de onderzoekslocatie niet bijzonder geschikt als broedlocatie voor deze soorten door de ligging in een woonwijk. Het is daarom voor deze vogelsoorten redelijkerwijs uit te sluiten dat ze op of nabij de onderzoekslocatie broeden. Nader onderzoek naar de bovengenoemde broedvogelsoorten wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

Grote gele kwikstaart

De grote gele kwikstaart nestelt graag bij snelstromende beken en rivieren in een nis in de muur, bij bomenwortels in natuurlijke oevers en onder bruggen. Op de onderzoekslocatie zijn geen geschikte nissen of geschikt snelstromend water aanwezig, waardoor de locatie ongeschikt is als broedhabitat. Grote Gele Kwikstaarten broeden in de provincies Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant en Limburg en sporadisch in Drenthe en Utrecht. Verspreidingsgegevens van de NDFF geven aan dat in de omgeving van de onderzoekslocatie enkele grote gele kwikstaarten zijn aangetroffen, echter buiten het broedseizoen. Het betreffen alleen trekvogels en wintergasten. De meeste trekkers worden gezien langs de Zuid-Hollandse en Zeeuwse kust en langs de oostgrens. Deze vogels hebben geen binding met de omgeving als broedlocatie. Tijdens het veldbezoek, dat buiten het broedseizoen is uitgevoerd, zijn geen exemplaren van de grote gele kwikstaart waargenomen. Nader onderzoek naar grote gele kwikstaart wordt derhalve niet noodzakelijk geacht.

5.1.2 Broedvogels categorie 5 (nesten in sommige gevallen jaarrond beschermd)

De broedvogels waarvan het nest in uitzonderlijke gevallen eveneens jaarrond is beschermd, zijn voornamelijk holenbroeders zoals spechten en mezen, of makers van grote nesten zoals ekster en zwarte kraai. Voor de vogelsoorten in deze categorie geldt een jaarronde nestbescherming enkel bij ecologisch zwaarwegende redenen.

Uit verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat er in de afgelopen 5 jaar binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie de volgende categorie 5 broedvogelsoorten zijn waargenomen: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, brilduiker, ekster, gekraagde roodstaart, glanskop, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, spreeuw, tapuit, torenvalk, zwarte kraai en zwarte mees. Blauwe reiger, boomkruiper, ekster, grote bonte specht, ijsvogel, koolmees, pimpelmees en zwarte kraai zijn tijdens het veldbezoek waargenomen. Op de onderzoekslocatie zijn eveneens meerdere oude ekster- en kraaiennesten, meerdere mezenkasten, een ijsvogel wand langs het water en een winterslaapplaats van boomkruipers onder de dakrand van de buitenzijde van het trappenhuis van het klooster aangetroffen.

Het gaat hierbij om soorten die ook in de directe omgeving voldoende broedgelegenheid hebben, zoals het groen van Rosenburgh, Vlietland, Ter Horst en Duivenvoorde. Er zijn derhalve geen bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de nesten van genoemde soorten op de onderzoekslocaties een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben. Het werken buiten het broedseizoen is voldoende om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.1.3 Overige broedvogels

Van de overige voorkomende algemene broedvogels zijn de nesten alleen beschermd op het moment dat ze als zodanig in gebruik zijn. De beplanting en de oevers op de onderzoekslocatie kunnen nestgelegenheid bieden aan broedvogelsoorten zoals merel, winterkoning, roodborst, wilde eend en meerkoet. Overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn te voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.2 Vleermuizen

Volgens verspreidingsgegevens van de NDFF is de onderzoekslocatie gelegen in een deel van Nederland waar de volgende vleermuissoorten kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, kleine dwergvleermuis, meervleermuis, baardvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

Bijna alle bebouwing op de onderzoekslocatie is in principe geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen (gebouwnummer 1, 2, 5-7, 9 en 10, zie figuur 2 en tabel II). De gebouwen bezitten geschikte openingen die toegang verlenen tot de spouwmuren (zie figuur 19 en 31 in bijlage 1). De ruimte langs de dakranden en onder de loodslabben geeft toegang tot ruimte onder de dakpannen (zie figuur 9, 14, 36, 55, 58 en 65 in bijlage 1). Verder zijn er op verscheidene plekken gaten en spleten bij boei-boorden, regenpijpen, dakgoten en balken waar vleermuizen gebruik van kunnen maken (zie figuur 10, 12, 13, 19, 20 en 56 in bijlage 1). In het kloostergebouw zijn ventilatiespleten aanwezig die toegang geven tot de kelders die vleermuizen als winterverblijfplaats kan gebruiken (zie figuur 8 in bijlage 1). De bebouwing is geschikt als verblijfplaats voor **gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis,**

meervleermuis en **watervleermuis**. Deze soorten kunnen de bebouwing in principe gebruiken als zomerverblijf, kraamverblijf, balts-/paarverblijf en als (massa)winterverblijf. Bij de sloop en renovatie van de bebouwing kan daarom sprake zijn van verstoring en vernietiging ten aanzien van een vaste rust- of voortplantingsplaats van desbetreffende soorten (zie hoofdstuk 6).

Meerdere van de aanwezige bomen op de onderzoekslocatie hebben holtes en/of spleten, die kunnen dienen als potentiële vaste rust- en verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen (zie figuur 11, 28 en 34). De onderzoekslocatie is daarmee geschikt voor boombewonende vleermuizen zoals de **kleine dwergvleermuis**, **ruige dwergvleermuis**, **rosse vleermuis**, **gewone grootoorvleermuis**, **baardvleermuis** en **watervleermuis**. Bij verwijdering van de bomen kan daarom sprake zijn van vernietiging ten aanzien van een vaste rust- en voortplantingsplaats van desbetreffende soorten (zie hoofdstuk 6).

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Het is door de onderlinge afstand tot de bebouwing in de omgeving niet aannemelijk dat er in de directe invloedssfeer van de onderzoekslocatie potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn die negatieve invloed kunnen ondervinden van de werkzaamheden.

Foerageerhabitat

De onderzoekslocatie zal, gelet op het aanwezige habitat gebruikt kunnen worden door in de omgeving verblijvende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en watervleermuis om te foerageren. Indien het grootste gedeelte van de bomen, de weilanden en het water blijven behouden zullen de voorgenomen plannen geen significante aantasting van foerageerhabitat vormen. Het aanbod van foerageermogelijkheden zal niet in het geding komen, in de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat, van minimaal eenzelfde kwaliteit, voor vleermuizen aanwezig. Het betreft recreatiegebied Vlietland, de groene woonwijken en de weilanden in de omgeving.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als gebouwgevels, houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Door de renovatie en transformatie van de onderzoekslocatie worden mogelijk potentieel belangrijke vliegroutes verstoord indien de bomen langs de weilanden van het oostelijke gedeelte van de onderzoekslocatie, die als potentiële vliegroute kunnen fungeren, (deels) verwijderd worden bij de voorgenomen plannen (zie hoofdstuk 6).

Tabel II. Overzicht geschiktheid gebouwen voor vleermuizen per gebouwnummer (zie figuur 2).

Gebouwnummer	Vleermuizen
1	Geschikt.
2	Geschikt.
3	Ongeschikt.
4	Ongeschikt.
5	Geschikt.
6	Geschikt.
7	Geschikt.
8	Ongeschikt.
9	Geschikt.
10	Geschikt.

5.3 Overige grondgebonden zoogdieren

Alle zoogdieren in Nederland zijn beschermd. Voor sommige algemeen voorkomende soorten geldt een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling. Op deze wijze is er onderscheid te maken in streng beschermde en minder streng beschermde soorten.

Streng beschermde soorten

Volgens verspreidingsgegevens van de afgelopen vijf jaar de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde grondgebonden zoogdieren: eekhoorn en boommarter en steenmarter.

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor de **steenmarter**. Deze soort komt in de omgeving veelvuldig voor. Steenmarters gebruiken hoozolders, loze ruimtes onder het dak, schuurtjes en dergelijke, als verblijfplaats. Een steenmarter heeft binnen zijn territorium verscheidene verblijfplaatsen. Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) steenmarters op de onderzoekslocatie aangetroffen. De onderzoekslocatie biedt echter wel een geschikte leefomgeving voor de steenmarter door de aanwezigheid van een boerderij met schuren en een hoozolder en de aanwezigheid van groenstroken en een boomgaard waar hij zijn voedsel, zoals muizen, vogels, eieren, insecten, vruchten en bessen, kan vinden (zie figuur 21, 23-28, 30, 40, 51 en 52). Nader onderzoek naar steenmarter wordt derhalve noodzakelijk geacht.

De onderzoekslocatie vormt geen geschikt habitat voor **boommarter**. De boommarter prefereert bosgebied als habitat en komt vrijwel niet buiten het bos voor. De onderzoekslocatie bestaat deels uit relatief jong en klein bos. Hiernaast is het kleine stuk bos omgeven door woonwijken, waardoor er geen geschikt habitat voor de boommarter aanwezig is. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen (sporen van) boommarters of geschikte nestbomen aangetroffen. Vanwege de afwezigheid van geschikt habitat zijn overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de boommarter is uitgesloten.

De onderzoekslocatie vormt minimaal geschikt habitat voor de **eekhoorn**. De eekhoorn komt voornamelijk voor in bosrijke omgeving. De eekhoorn maakt daar een bolvormig nest op minstens 5 m van de grond in een boom. De hoge bomen op de onderzoekslocatie konden door het ontbreken van bladerdek goed worden onderzocht op de aanwezigheid van nesten. Er zijn geen nesten van eekhoorns aangetroffen, zodat de aanwezigheid van een vaste- rust of verblijfplaats van eekhoorn kan worden uitgesloten. Nader onderzoek naar de eekhoorn wordt niet noodzakelijk geacht.

Het voorkomen van overige grondgebonden zoogdieren waarvoor geen vrijstelling geldt, is tijdens het veldbezoek niet vastgesteld. Vanwege het ontbreken van geschikt habitat kan het voorkomen ervan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Licht beschermde soorten

De onderzoekslocatie vormt geschikt habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Het gaat daarbij om algemene soorten als kleine marterachtigen, konijn, egel, mol en diverse (woel)muissorten. Door de voorgenomen transformatie van de onderzoekslocatie bestaat de kans dat hollen van deze soorten worden verstoord of vernietigd. Voor bovengenoemde soorten geldt een algehele vrijstelling in de provincie Zuid-Holland, mits de zorgplicht in acht genomen wordt waarbij schade aan individuen dient te worden voorkomen (zie hoofdstuk 6).

5.4 Reptielen

Volgens gegevens van de NDFF is er in de afgelopen 5 jaar in de omgeving van de onderzoekslocatie de volgende streng beschermde reptielensoort waargenomen: ringslang. De **ringslang** komt voornamelijk in het midden en het noorden van Nederland voor. De waarneming van de ringslang is gescheiden van de onderzoekslocatie door de snelweg. Hiernaast stellen reptielen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. De ringslang is bijvoorbeeld gebonden aan waterrijke habitats. Welke veelal op zandgronden en op de overgangen van zandgrond naar veen- en kleigronden liggen. Op de onderzoekslocatie is geen geschikt habitat voor beschermde reptielensoorten zoals de ringslang aanwezig. Nader onderzoek naar ringslang wordt niet noodzakelijk geacht.

5.5 Amfibieën

Streng beschermde amfibieën

Volgens verspreidingsgegevens van de afgelopen vijf jaar de NDFF ligt de onderzoekslocatie binnen het verspreidingsgebied van de volgende streng beschermde amfibieënsoort: rugstreeppad.

De **rugstreeppad** is een typische pionierssoort en heeft een voorkeur voor natuurlijke of door mensen veroorzaakte zanderige gebieden. Voorbeelden van geschikte terreinen zijn braakliggende bouwterreinen, zand- en kleiafgravingen en uiterwaarden, maar ook meer stabiele gebieden als ondergelopen weilanden en sloten in akker- en graslandgebied. De soort heeft een goed vergraafbare bodem nodig en structuren om onder te schuilen, en plant zich veelal voort in ondiep (tijdelijk) water dat snel opwarmt. De onderzoekslocatie vormt geschikt leefgebied voor de rugstreeppad gezien het terrein op verschillende plaatsen een lokaal goed vergraafbare bodem heeft. Daarnaast zijn op de onderzoekslocatie schuilmogelijkheden aanwezig in de vorm van muizenholen, dekkend onkruid, takkenhopen en stenenstapels. De onderzoekslocatie biedt daarnaast ook potentieel geschikt voortplantingshabitat door de aanwezigheid van kleine sloten zonder beschoeiing en het (tijdelijke) water dat aanwezig is in de vorm van plassen in sporen van zware voertuigen en op de graslanden. Derhalve moet er rekening gehouden worden met de aanwezigheid van beschermde amfibieën op de onderzoekslocatie (zie hoofdstuk 6).

Licht beschermde amfibieën

Volgens gegevens van de NDFF zijn binnen enkele kilometers rondom de onderzoekslocatie in de afgelopen 5 jaar de volgende licht beschermde amfibieënsoorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, meerkikker en bruine kikker.

De onderzoekslocatie vormt geschikt landhabitat voor algemene amfibieënsoorten als kleine watersalamander, bruine kikker en gewone pad. De watergangen en de ruigtes op de onderzoekslocatie kunnen onderkomen bieden aan deze soorten. Door de voorgenomen transformatie van de onderzoekslocatie kunnen negatieve gevolgen ontstaan voor algemene soorten (zie hoofdstuk 6).

5.6 Vissen

De watergangen op de onderzoekslocatie kunnen leefgebied vormen voor vissen. Indien de watergangen behouden blijven zijn er geen overtredingen van de Wet natuurbescherming te verwachten met betrekking tot beschermde vissoorten (zie hoofdstuk 6).

5.7 Ongewervelden

Libellen

Er zijn slechts enkele libellensoorten die binnen de Wet natuurbescherming een strenge bescherming genieten. Deze zijn voor wat betreft hun verspreiding gebonden aan specifieke habitateisen, die veelal alleen in natuurgebied zijn te vinden. Beschermde soorten zijn op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

Vlinders

Beschermde vlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat. Bij het habitat is het belangrijk dat aan de eisen van alle stadia van de vlindersoort wordt voldaan. Voor de beschermde soorten in Nederland geldt dat deze veelal gebonden zijn aan zeldzame waardplanten, die vaak alleen in natuurterreinen zijn te vinden. Beschermde vlindersoorten als sleedoornpage, iepenpage en kleine ijsvogelvlinder komen niet in de omgeving van Voorschoten voor. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie geschikt habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

Overige soorten

Overige beschermde soorten, zoals vliegend hert, Europese rivierkreeft en platte schijfhoren, zijn op de onderzoekslocatie uit te sluiten. Er is geen geschikt habitat voor dergelijke beschermde soorten op de onderzoekslocatie aanwezig en er zijn geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van de onderzoekslocatie.

5.8 Vaatplanten

Aangezien de locatie bestaat uit bebouwing, verharding, aangeplant groen en pioniersvegetatie is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6 TOETSING AAN SOORTENBESCHERMING

Als gevolg van de voorgenomen ingreep op de onderzoekslocatie kunnen er overtredingen van verbodsbepalingen uit soortbeschermingsparagrafen uit de Wet natuurbescherming optreden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke soorten er sprake is van dreigende overtreding van de Wet natuurbescherming en of met eenvoudige maatregelen overtreding is te voorkomen. Verder wordt beschreven voor welke soorten een vervolgetraject noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat toetsing van de ingreep aan de Wet natuurbescherming op basis van de huidige onderzoeksinspanning niet mogelijk is, en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van ontheffingen.

6.1 Broedvogels

6.1.1 Jaarrond beschermde broedvogels

Huismus en gierzwaluw

De nesten van huismussen en gierzwaluwen zijn het gehele jaar beschermd en vallen onder de beschermingscategorie 2 van vogelnesten. Dit zijn nesten van koloniebroeders die elk seizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden nesten van huismussen of gierzwaluwen te beschadigen, te vernielen of weg te nemen. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van huismus en/of gierzwaluw aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Om vast te stellen of er broedgevallen van de huismus op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort. Voor de huismus valt het broedseizoen tussen 1 april en 20 juni. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de huismus dienen twee gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 april tot en met 15 mei, of vier gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot 20 juni (Kennisdocument 'huismus' van BIJ12).

Voor het vaststellen van de aanwezigheid van broedgevallen van gierzwaluwen op de onderzoekslocaties dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd tijdens de optimale inventarisatieperiode van deze soort. De gierzwaluw is half april tot en met half augustus aanwezig in Nederland. Vanaf 15 mei tot en met 15 juli dienen minimaal 3 gerichte veldbezoeken plaats te vinden, waarvan minimaal 1 inventarisatie tussen 20 juni en 7 juli (Kennisdocument 'gierzwaluw' van BIJ12).

Slechtvalk en kerkuil

De nesten van de slechtvalk en kerkuil zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 3 van vogelnesten: 'nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop'. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden rustplaatsen of nesten van slechtvalk of kerkuil te beschadigen, te vernielen of weg te nemen en is het opzettelijk storen van vogels verboden. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van slechtvalk en/of kerkuil aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Om vast te stellen of er broedgevallen van de slechtvalk op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort. Voor de slechtvalk valt het broedseizoen tussen 1 februari en 31 juli. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de slechtvalk dienen vier gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 februari tot en met 30 juni (SOVON).

Voor het vaststellen van de aanwezigheid van broedgevallen van kerkuil op de onderzoekslocaties dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen van de soort. Voor de kerkuil valt het broedseizoen tussen 1 februari en 31 oktober. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de kerkuil dienen drie gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 februari tot en met 31 augustus (SOVON).

Boomvalk, sperwer en ransuil

De nesten van de boomvalk, sperwer en ransuil zijn het hele jaar beschermd en vallen onder categorie 4 van vogelnesten: 'vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen'. Volgens artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming is het verboden rustplaatsen of nesten van boomvalk, sperwer en ransuil te beschadigen, te vernielen of weg te nemen en is het opzettelijk storen van vogels verboden. Als er geen bomen worden gekapt waarin een nest zit, zal het beschadigen of vernietigen van nesten niet van toepassing zijn. Verstoring van een nest van één van deze soorten is mogelijk bij werkzaamheden binnen 75 meter (boomvalk en sperwer) en 150 meter (ransuil) van het nest. Verstoring is bij roofvogels echter enkel van toepassing wanneer het nest voor voorplanting in gebruik is omdat deze het nest niet jaarrond als verblijfplaats gebruiken. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van boomvalk en/of sperwer en/of

ransuil aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Om vast te stellen of er broedgevallen van de boomvalk op de onderzoekslocatie aanwezig zijn dient een nader onderzoek uitgevoerd te worden tijdens het broedseizoen van de soort. Voor de boomvalk valt het broedseizoen tussen 1 april en 31 augustus. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de boomvalk dienen vier gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 mei tot en met 31 augustus (SOVON).

Voor het vaststellen van de aanwezigheid van broedgevallen van sperwer op de onderzoekslocaties dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen van de soort. Voor de sperwer valt het broedseizoen tussen 1 maart en 31 juli. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de sperwer dienen vier gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 1 april tot en met 15 juli (SOVON).

Voor het vaststellen van de aanwezigheid van broedgevallen van ransuil op de onderzoekslocaties dient een nader onderzoek te worden uitgevoerd tijdens het broedseizoen van de soort. Voor de ransuil valt het broedseizoen tussen 15 februari en 31 juli. Deze periode betreft een richtlijn voor het uitvoeren van nader onderzoek, waar in beperkte mate binnen het inventarisatieprotocol van kan worden afgeweken. Voor het nader onderzoek naar de ransuil dienen drie gerichte veldbezoeken plaats te vinden in de periode 15 maart tot en met 20 juli (SOVON).

6.1.2 Algemene broedvogels

Voor de algemene broedvogelsoorten die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming (Het is verboden nesten te beschadigen, te vernielen of weg te nemen) is van toepassing. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd door een ter zake kundige. Deze inspectie wordt uitgevoerd om vast te stellen dan wel uit te sluiten of actieve broedgevallen op de onderzoekslocatie zullen worden beschadigd door de voorgenomen ingreep, en of daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming plaats vindt.

Met betrekking tot het verwijderen van de aanwezige beplanting buiten het broedseizoen wordt geadviseerd om ook het snoeiafval buiten het broedseizoen te verwijderen. Een grote stapel snoeiafval vormt namelijk een ideale broedlocatie voor kleine vogelsoorten als de winterkoning. Indien onverhoopt een dergelijke soort hierin tot broeden komt, mag het snoeiafval niet eerder worden verwijderd dan wanneer de jongen definitief zijn uitgevlogen.

Met betrekking tot soorten als koolmees, pimpelmees, ringmus en boomkruiper wordt geadviseerd om, indien de bomen met holtes worden gekapt, elders op de onderzoekslocatie nestkasten voor dergelijke soorten te plaatsen. Hierdoor wordt voorkomen dat een uitgebreide omgevingscheck zal moeten uitwijzen of er in dit geval sprake is bijzondere ecologische omstandigheden die rechtvaardigen dat de betreffende nesten van soorten als koolmees, pimpelmees, ringmus en boomkruiper op de onderzoekslocatie een jaarrond beschermde status zouden moeten hebben en er sprake zou zijn van een overtreding bij het verwijderen van de nestlocaties.

6.2 Vleermuizen

Bijna alle gebouwen en veel van de bomen op de onderzoekslocatie zijn geschikt als verblijfplaats of als potentiële vliegroute voor gebouwbewonende of boombewonende vleermuizen (gebouwnummer 1, 2, 5-7, 9 en 10, zie figuur 2 en tabel II). De mogelijke sloop of renovatie van de bebouwing en verwijdering van de bomen zou in geval van aanwezigheid van een vliegroute en/of verblijfsfunctie van vleermuizen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Alle vleermuissoorten zijn opgenomen in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Vleermuizen worden ook benoemd in Bijlage II van de conventie van Bonn.

Gelet op de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor vleermuizen, zal aanvullend onderzoek noodzakelijk zijn om de daadwerkelijke functie van het gebied voor vleermuizen te kunnen vaststellen. Deze informatie is benodigd om vast te kunnen stellen of overtredingen van de Wet natuurbescherming aan de orde zijn. De vleermuissoorten die onderzocht dienen te worden zijn gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, baardvleermuis, meervleermuis en watervleermuis. Een dergelijk aanvullend onderzoek dient te worden uitgevoerd conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus, 2017). Dit houdt in dat afhankelijk van de potentiële functies er in de periode april tot en met september een aantal veldbezoeken uitgevoerd dient te worden. Vervolgens kan aan de hand van de onderzoeksresultaten worden vastgesteld of er overtredingen plaats zullen vinden bij de uitvoering van het project.

Bij het aantreffen van een vliegroute en/of verblijfplaatsen van vleermuizen is bij de voorgenomen werkzaamheden overtreding van de Wet natuurbescherming naar verwachting niet te vermijden en is daarom een ontheffingsaanvraag aan de orde. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een vliegroute en/of rust- of verblijfplaats behouden moeten worden en zal schade aan individuen moeten worden voorkomen. Deze maatregelen, omschreven in een projectplan, dienen vervolgens ter goedkeuring worden voorgelegd aan de provincie Zuid-Holland, middels een ontheffingsaanvraag.

6.3 Beschermde grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

De steenmarter is een beschermde inheemse diersoort en tevens opgenomen in paragraaf 3.3. artikelen 3.10 Beschermingsregime andere soorten van de Wet natuurbescherming. Het is verboden de soort opzettelijk te doden of te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de soort opzettelijk te verstoren, beschadigen of te vernielen. De steenmarter wordt ook benoemd in Bijlage III van de Conventie van Bern.

De voorgenomen transformatie van de onderzoekslocatie kan leiden tot het verlies van foerageergebied en verblijfplaatsen van steenmarter. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Daar de onderzoekslocatie op alle fronten geschikt is als jaarrond leefgebied voor steenmarter dient de onderzoekslocatie als zodanig gekenmerkt te worden. Nader onderzoek met cameravallen naar de functie van het plangebied voor steenmarter wordt noodzakelijk geacht.

6.4 Algemene grondgebonden zoogdieren

Voor de te verwachten soorten geldt dat de werkzaamheden mogelijk verstorend kunnen werken. Als gevolg van graafwerkzaamheden kunnen dieren verwond of gedood worden en holen kunnen worden verwijderd. Dit houdt een overtreding van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming in. Voor de te

verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen echter een vrijstelling, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van voortplanting of winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.5 Amfibieën

Streng beschermde soorten

De **rugstreeppad** is een beschermde inheemse diersoort volgens artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Het is hierdoor verboden om de soort in zijn natuurlijk verspreidingshabitat opzettelijk te doden, vangen of verstoren, alsook om de voortplantings- en rustplaatsen van de soort te beschadigen of vernielen. Wanneer op de onderzoekslocatie essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de rugstreeppad aanwezig zijn, zoals voortplantingslocatie of schuil- en overwinteringslocaties, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zullen de voorgenomen ingrepen kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Hierdoor wordt nader onderzoek met betrekking tot de rugstreeppad noodzakelijk geacht. Nader onderzoek tussen de maanden april en juli is noodzakelijk om vast te stellen of, en zo ja, voor welke functies de rugstreeppad de onderzoekslocatie gebruikt. Er moet in beeld gebracht worden waar zich de locaties van voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of (essentieel) functioneel leefgebied (routes of foerageergebieden) van de rugstreeppad bevinden.

Algemene soorten

De werkzaamheden kunnen verstorend werken voor amfibieën die zich op de onderzoekslocatie bevinden. Door de werkzaamheden kunnen dieren gewond raken of worden gedood. Voor de te verwachten soorten geldt, op grond van het provinciale soortenbeleid, bij ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de Wet natuurbescherming, waardoor geen ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Het is echter in het kader van de zorgplicht wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Het doden of verwonden kan plaatsvinden indien schuil- of voortplantingslocaties worden beschadigd. Dit kan door het verwijderen van stenenstapels, takkenhopen, bladeren en andere materialen die door langdurige opslag of aanwezigheid schuilplaatsen bieden. Het verwijderen van de materialen dient daarom buiten de gevoelige periode van winterrust plaats te vinden. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

6.6 Algemene vissen

Indien watergangen worden gedempt zullen zonder maatregelen vissen worden gedood, hetgeen een overtreding van de Wet natuurbescherming inhoudt. De te verwachten soorten vallen echter onder het provinciale soortenbeleid, zodat voor de werkzaamheden niet vooraf een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Voor de te verwachten vissoorten echter wel de zorgplicht. Dit houdt in dat het doden van individuen redelijkerwijs vermeden dient te worden. Dit kan door het afvangen van vissen voorafgaande aan de dempingswerkzaamheden en het verplaatsen van de vis in de te handhaven watergangen in de directe omgeving. Aanbevolen wordt om ten tijde van de uitvoering de werkwijze vast te leggen in een ecologisch werkprotocol dat bij de uitvoerende partij onder de aandacht dient te worden gebracht.

Aangezien een quickscan over het algemeen geen document is dat bij de uitvoering van de werkzaamheden wordt geraadpleegd, wordt aanbevolen om voor de dempingswerkzaamheden een separaat ecologisch werkprotocol op te laten stellen. In het werkprotocol worden de benodigde maatregelen verwoord en de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen vastgelegd.

6.7 Overige soort(groep)en

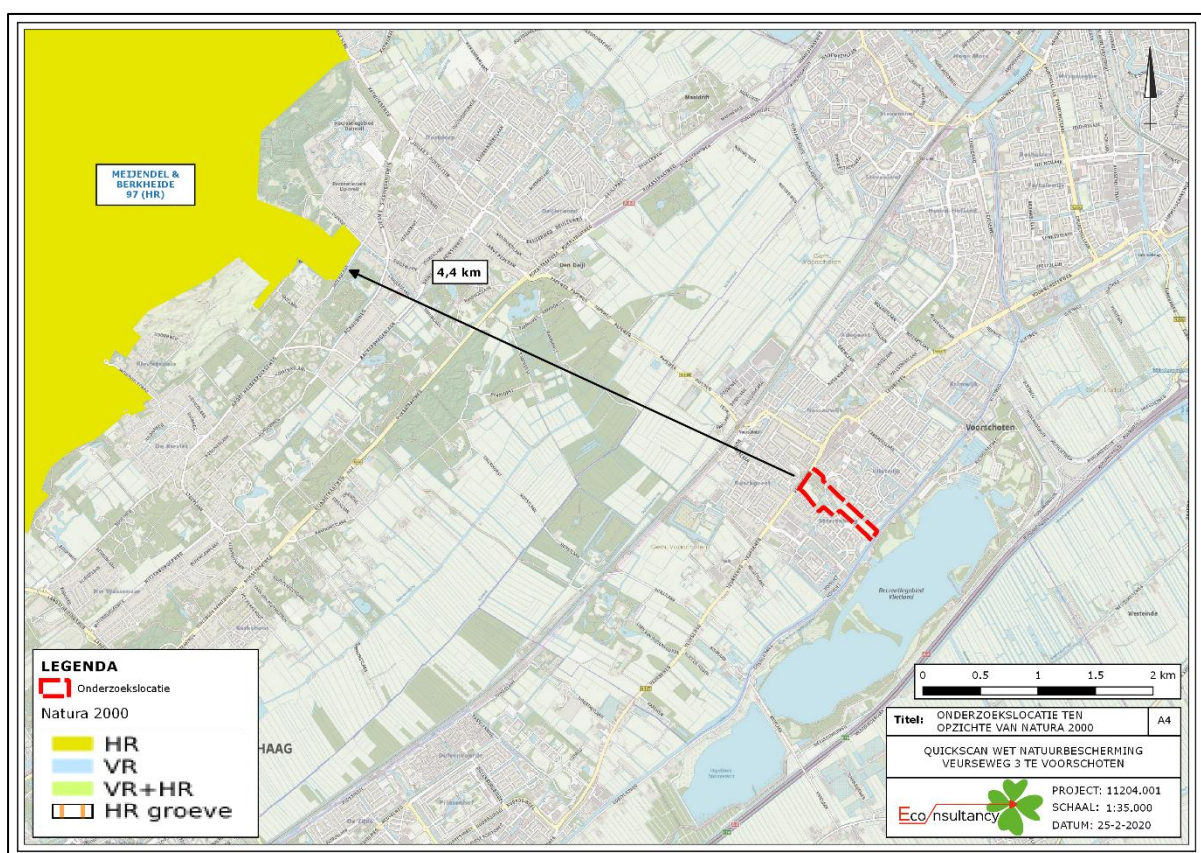
Overtredingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten behorend tot de overige soortgroepen zijn wegens het ontbreken van geschikt habitat/verblijfsmogelijkheden, op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezigheid van voldoende alternatieven en/of gezien de aard van de ingreep in dit geval niet aan de orde.

7 TOETSING AAN GEBIEDENBESCHERMING

In algemene zin kan er door een plan sprake zijn van negatieve gevolgen vanuit natuurwetgeving beschermde gebieden. In dit hoofdstuk wordt beschreven voor welke gebieden er mogelijk sprake is van negatieve effecten als gevolg van de voorgenoemde ingrepen op de onderzoekslocatie. Verder wordt beschreven of een vervolgtraject noodzakelijk is en wat de eventuele consequenties zijn ten aanzien van vergunningen.

7.1 Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen, of in de directe nabijheid van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied, Meijndel & Berkheide, bevindt zich op circa 4,4 kilometer afstand ten noordwesten van de onderzoekslocatie (zie figuur 4).

Figuur 4. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van Natura 2000.

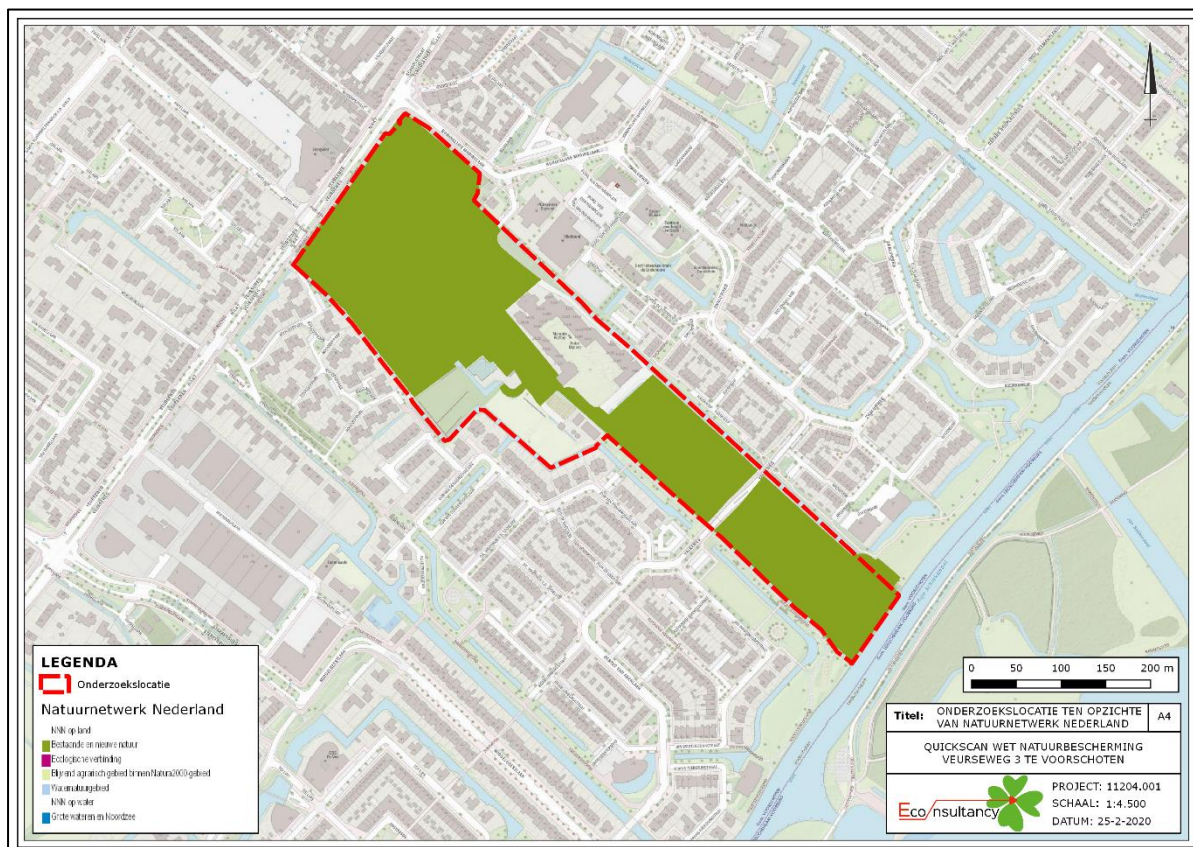
De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen een Natura 2000-gebied. Indien er sprake zou zijn van een effect, betreft dit een extern effect, zoals toename van geluid, licht of depositie van stikstof. Effecten van de ingreep als geluid, trillingen of licht zijn op voorhand uit te sluiten gezien de afstand (4,4 km) tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied Meijndel & Berkheide.

Wel is er mogelijk sprake van een effect van toegenomen stikstof door de aard van de plannen (mogelijk sloop en nieuwbouw). Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden met betrekking tot stikstof. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied. Een AERIUS-berekening moet uitwijzen of deze grenswaarden worden overschreden.

Afhankelijk van de uitkomst van het stikstofdepositie onderzoek hoeft (1) geen verder onderzoek plaats te vinden, (2) dient een verschil-berekening uitgevoerd te worden, of (3) dient een passende beoordeling te worden gemaakt.

7.2 Natuurnetwerk Nederland

De onderzoekslocatie maakt deel uit van het Natuurnetwerk Nederland. In figuur 5 is de ligging van de onderzoekslocatie en het Natuurnetwerk Nederland weergegeven.

Figuur 5. Ligging onderzoekslocatie ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland.

Initiatiefnemers van ingrepen binnen of in de directe nabijheid van het Natuurnetwerk Nederland dienen de effecten van de ingreep op kernkwaliteiten en omgevingscondities te onderzoeken. De omgevingscondities zullen ten opzichte van de oorspronkelijk situatie mogelijk veranderen. Dit zal middels een zogenaamd “nee, tenzij-onderzoek” nader moeten worden onderzocht.

8 HOUTOPSTANDEN

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 10 are en bomenrijen van minimaal 21 bomen, gelegen buiten de bebouwde kom (de zogenaamde 'houtopstanden'). Het is verboden deze houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen zonder voorafgaande melding bij gedeputeerde staten. In dit hoofdstuk wordt beschreven of er bij de voorgenomen kap sprake is van meldingsplicht en herplantplicht conform artikel 4.2 en artikel 4.3 van de Wet natuurbescherming. Verder wordt beschreven of er vervolgmaatregelen getroffen dienen te worden ten behoeve van de voorgenomen houtkap.

De bomen op de onderzoekslocatie vallen niet onder de definitie houtopstanden als bedoeld in paragraaf 4.1 van de Wet natuurbescherming. De houtopstand op de onderzoekslocatie is gelegen binnen de bij besluit van gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor deze houtopstand geldt daarom geen meldingsplicht en herplantplicht.

Geadviseerd wordt om voor kap van de bomen contact op te nemen met de gemeente Voorschoten over het al dan niet noodzakelijk zijn van een omgevingsvergunning.

9 SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Econsultancy heeft in opdracht van Congregatie van de H. Catharina van Siëna een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd aan de Veurseweg 3 te Voorschoten.

De quickscan Wet natuurbescherming is uitgevoerd in het kader van voorgenomen herontwikkeling van de onderzoekslocatie en mogelijke nieuwbouw op de onderzoekslocatie en heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn, die volgens de Wet natuurbescherming een beschermde status hebben en die mogelijk negatieve invloed kunnen ondervinden door de voorgenomen ingreep.

De initiatiefnemer is voornemens het kloostercomplex te renoveren, deels te slopen en te transformeren naar nader te bepalen sociale functies en bestemmingen. Hierbij worden watergangen behouden en mogelijk bomen gekapt en nieuwbouw gerealiseerd.

De aanwezigheid van geschikt habitat op de onderzoekslocatie voor verschillende soorten en soortgroepen is weergegeven in tabel III. In de tabel is samengevat of de voorgenomen ingreep mogelijk verstorend kan werken en wat de consequenties zijn voor eventuele vervolgstappen, zoals soortgericht nader onderzoek of vergunningtrajecten. In de tabel is weergegeven of maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming voor bepaalde soortgroepen te voorkomen.

Tabel III. Overzicht geschiktheid onderzoekslocatie voor soortgroepen en te nemen vervolgstappen.

Soortgroep		Geschikt habitat	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffings-aanvraag	Bijzonderheden / opmerkingen*
Broedvogels	algemeen	ja	mogelijk	nee	nee	verwijderen van beplanting, snoeiafval en nestgelegenheden buiten het broedseizoen uitvoeren. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, vooraf een broedvogelin-spectie uit laten voeren. Mogelijk nestkasten ophangen indien bomen met holten worden gekapt
	jaarrond beschermd	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar de verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw, slechtvalk, kerkuil, boomvalk, sperwer en ransuil
Vleermuizen	verblijfplaatsen	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar verblijfplaatsen van gebouwbewonende en boombewonende vleermuizen
	foerageergebied	ja	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar vliegroutes van vleermuizen indien lijnvormige elementen worden aangetast
Grondgebonden zoogdieren		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar verblijfplaatsen en foerageergebied van steenmarter en aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Amfibieën		ja	mogelijk	ja	mogelijk	nader onderzoek naar aanwezigheid van rugstreeppad en aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Reptielen		nee	nee	nee	nee	-
Vissen		ja	mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht ten aanzien van algemene soorten
Libellen en vlinders		nee	nee	nee	nee	-
Overige ongewervelden		nee	nee	nee	nee	-

Vaatplanten	nee	nee	nee	nee	-
Gebiedsbescherming	Gebied aanwezig	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Vergunning-plicht	
Natura 2000	4,4 km	mogelijk	ja	mogelijk	nader stikstofonderzoek naar negatieve effecten t.a.v. stikstofdepositie op het Natura-2000 gebied Meijndel & Berkheide
Natuurnetwerk Nederland	ja	mogelijk	ja	mogelijk	"nee, tenzij-onderzoek"
Houtopstanden	n.v.t.	-	-	-	-

* Wijzigingen in het planvoornemen kunnen van invloed zijn op de uitkomst van het onderzoek.

Conclusie en aanbevelingen

Voor broedvogels met **jaarrond beschermde nesten** geldt dat nader onderzoek in het geëigende jaargetijde noodzakelijk is vaste rust- en verblijfplaatsen voor de huismus, gierzwaluw, slechtvalk, kerkuil, boomvalk, sperwer en ransuil. Indien er op de onderzoekslocatie nestplaatsen van een van deze soorten aanwezig zijn, hetgeen op basis van de huidige informatie niet is uit te sluiten, zal de voorgenomen ingreep kunnen leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming.

Voor de **algemene broedvogelsoorten** die op de onderzoekslocatie zijn te verwachten geldt dat, indien het groen buiten het broedseizoen wordt verwijderd, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot deze soorten. Indien bomen met holtes worden gekapt, wordt geadviseerd om elders op de onderzoekslocatie nestkasten te plaatsen. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot eind augustus worden aangehouden. Indien binnen het broedseizoen gewerkt wordt, dient vooraf aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie te worden uitgevoerd. Tevens dient vervolgens een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld om eventuele negatieve effecten van aanwezige broedgevallen te voorkomen.

Voor **vleermuizen** geldt dat nader onderzoek omtrent de aan- of afwezigheid van vliegroutes en verblijfplaatsen noodzakelijk wordt geacht voor bijna alle gebouwen en bomen. De panden zijn geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuizen en de bomen voor boombewonende vleermuizen en de bomen kunnen als vliegroute fungeren. Renovatie- en/of sloopwerkzaamheden kunnen verstorend zijn voor aanwezige verblijfplaatsen en vliegroutes. Geadviseerd wordt nader onderzoek uit te laten voeren naar de functie van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, rosse vleermuis, baardvleermuis, meervleermuis en watervleermuis.

Ook dient op basis van de quickscan middels aanvullend onderzoek meer duidelijkheid te worden verkregen omtrent de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie, en gebruik van de onderzoekslocatie door **steenmarter**. Door de planontwikkeling kunnen deze potentieel beschermde functies worden beschadigd of weggenomen. Geadviseerd wordt nader onderzoek uit te laten voeren naar het gebruik van de onderzoekslocatie als vaste rustplaats en foerageergebied door deze soort.

Voor de beschermde amfibieënsoort **rugstreeppad** die op de onderzoekslocatie te verwachten is dient een nader onderzoek omtrent de functie van de onderzoekslocatie voor de rugstreeppad te worden uitgevoerd. Nader onderzoek tussen de maanden april en juli moet uitwijzen waar zich de eventueel aanwezige voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of functioneel leefgebied van de rugstreeppad bevinden.

In het kader van **algemene grondgebonden zoogdieren, amfibieën en vissen** is het van belang voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen.

Voor beschermde soorten behorend tot de **overige soortgroepen** zijn overtredingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming wegens het ontbreken van geschikt habitat, het ontbreken van sporen en vanwege een provinciale vrijstelling niet aan de orde. Wel dient rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht.

Met betrekking tot gebiedsbescherming van het **Natura-2000 gebied** Meijendel & Berkheide zijn ten aanzien van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie mogelijk negatieve effecten te verwachten. Er wordt geadviseerd een stikstofonderzoek door middel van een AERIUS-berekening te laten uitvoeren. Afhankelijk van de uitkomst hoeft (1) geen verder onderzoek plaats te vinden, (2) dient een verschil-berekening uitgevoerd te worden, of (3) dient een passende beoordeling te worden gemaakt.

Met betrekking tot gebiedsbescherming van het **Natuurnetwerk Nederland** zijn ten aanzien van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie mogelijk negatieve effecten te verwachten. Er wordt geadviseerd een "nee, tenzij-onderzoek" te laten uitvoeren.

Met betrekking tot de bescherming van **houtopstanden** zijn ten aanzien van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie geen negatieve effecten te verwachten. Geadviseerd wordt om voor kap van de bomen contact op te nemen met de gemeente Voorschoten over het al dan niet noodzakelijk zijn van een omgevingsvergunning.

Econsultancy
Rotterdam, 11 maart 2020.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Limpens H., Regelink J. (2017). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Ministerie van Economische Zaken 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen. Lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3, december 2016. Ministerie van Economische Zaken, Den Haag.

Nationale Database Flora en Fauna (NDFF), uitvoerportaal; <https://ndff-ecogrid.nl>, zoekgebied Voor-
schoten, periode 2014-2020.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J. Thissen, K. Canters, & J. Buys 2016. Atlas van de Nederlandse
zoogdieren - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum
Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

www.ravon.nl (soortgegevens amfibieën, reptielen en vissen)

www.sovon.nl (soortgegevens vogels)

www.vlinderstichting.nl (soortgegevens vlinders)

www.vogelbescherming.nl (soortgegevens vogels)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/ (Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten)

www.verspreidingsatlas.nl/ (verspreidingsgegevens NDFF)

www.zoogdiervereniging.nl (soortgegevens zoogdieren)

Bijlage 1 fotomateriaal onderzoekslocatie

Klooster (gebouw 1, zie figuur 2) en binnentuin

Figuur 6. Overzichtsfoto voorkant (zuidzijde) klooster.

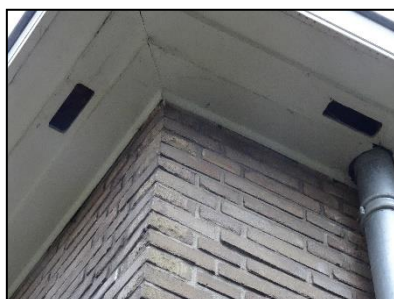
Figuur 7. Overzichtsfoto achterkant (noordzijde) klooster.

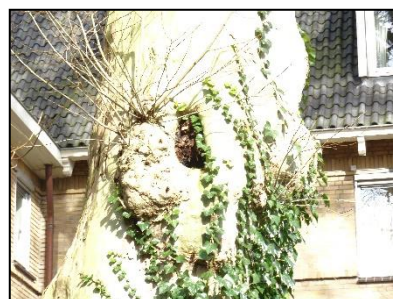
Figuur 8. Detailfoto open ventilatieopening van de kloosterkelder.

Figuur 9. Detailfoto open kantpannen en nokpan van de achterzijde van het klooster.

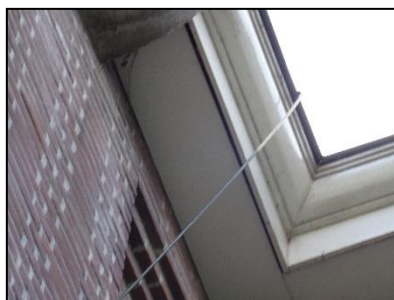
Figuur 10. Detailfoto openingen aan de onderzijde van de dakrand van de achterzijde van het klooster.

Figuur 11. Boom met holte in binnentuin klooster.

Figuur 12. Spleet langs regenpijp van het klooster.

Figuur 13. Spleet langs boeiboord van het klooster.

Figuur 14. Ruimte onder dakpannen van het klooster.

Figuur 15. Een van de nesten in een boom.

Figuur 16. Winterslaapplaats van boomkruipers onder afdak van het klooster.

Figuur 17. Vijvertje bij de binnentuin van het klooster.

Figuur 18. Overzichtsfoto klooster.

Figuur 19. Gaten onder de dakrand van het klooster.

Figuur 20. Spleten langs de dakrand van het klooster.

Boerderij, schuren (gebouw 9, 7 en 8 zie figuur 2) en weilanden

Figuur 21. Open schuur met kerkuilkast en krijtstrepen (gebouw 8).

Figuur 22. Kerkuilkast in de open schuur.

Figuur 23. Boerderij met stallen en hooizolder (gebouw 9).

Figuur 24. Stallen in de boerderij (gebouw 9).

Figuur 25. Hooizolder van de boerderij (gebouw 9).

Figuur 26. Kippenren en gierputten naast de boerderij.

Figuur 27. Takkenril naast de boerderij.

Figuur 28. Weiland met boom met gaten.

Figuur 29. Ondiepe sloot langs weiland.

Figuur 30. Takkenhopen en groen.

Figuur 31. Ruimte onder dakrand en open stootvoeg in schuurtje (gebouw 7).

Figuur 32. Wissel in het groen langs de ondiepe watergang bij weiland.

Figuur 33. Takkenstapel en groen langs weiland.

Figuur 34. Boom met spechthol.

Figuur 35. Molshopen in weiland.

Figuur 36. Losse dakpannen van de boerderij (gebouw 9).

Figuur 37. Stenenstapels achter de boerderij (gebouw 9).

Figuur 38. Een van de nesten in bomen.

Figuur 39. Watergang achter de schuur en boerderij.

Figuur 40. Gat in de open schuur naast de boerderij (gebouw 8).

Figuur 41. Begraafplaats naast de boerderij.

Figuur 42. Pad langs de weilanden.

Figuur 43. Een van de plukplaatsen van sperwer langs het weiland.

Figuur 44. Weiland met watergang en zicht op het klooster.

Figuur 45. Paaltje met uitwerpselen langs het weiland.

Figuur 46. Een van de resten rivierkreeft langs de watergang bij het weiland.

Figuur 47. Hol in oever langs het weiland.

Figuur 48. Pad onder tunnel door tussen de weilanden in.

Figuur 49. Pad aan de noordzijde langs de weilanden.

Figuur 50. Rijn- Schiekanaal langs de oostzijde van de onderzoekslocatie.

Wasserette, boomgaard en bijgebouwen (gebouwen 6, 3, 4 en 5 zie figuur 2)

Figuur 51. Overzichtsfoto gebouw 5.

Figuur 52. Schuur langs boomgaard (gebouw 3).

Figuur 53. Ijsvogelwand langs watergang.

Figuur 54. Watergang langs weiland en boomgaard.

Figuur 55. Ruimte onder dakpannen bij gebouw nummer 5.

Figuur 56. Wasserette met gaten aan onderzijde dakrand (gebouw 6).

Bungalow, bos en woning (gebouw 2 en 10 zie figuur 2)

Figuur 57. Bungalow met ruimte onder dakpannen (gebouw 2).

Figuur 58. Detailfoto bungalow met ruimte onder nokpan.

Figuur 59. Bospad.

Figuur 60. Bospad met ruigte.

Figuur 61. Een van de nesten in de bomen.

Figuur 62. Weiland met paaltjes en ruigte naast het bos.

Figuur 63. Omgehakte boom aan de rand van het bos.

Figuur 64. Huis (gebouw 10).

Figuur 65. Ruimte langs dakpannen van gebouw 10.

Bijlage 2 toelichting verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Zorgplicht

Het eerste artikel in de Wet natuurbescherming heeft betrekking op de zorgplicht en heeft betrekking op het voorkomen of beperken van schade aan soorten en gebieden, voor zover deze niet middels overige verbodsbepalingen zijn gereguleerd (zie tabel II). Het gaat daarbij in de praktijk vooral om minder streng beschermde soorten, waarbij het onnodig doden, verwonden of beschadigen dient te worden vermeden.

Tabel II. Zorgplicht

Artikel 1.11. Zorgplicht	
1.	Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2.	De zorg houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
a)	dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
b)	indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
c)	voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; “de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”. Deze formulering van de zorgplicht brengt met zich mee dat wanneer men een bepaalde handeling wilt verrichten die gevolgen voor natuurwaarden zou kunnen hebben, men zich daaraan voorafgaand op de hoogte stelt van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen daarvoor van het voorgenomen handelen. De zorgplicht is te allen tijde van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats. Indien er aanleiding is maatregelen te nemen ten aanzien van de zorgplicht, zal dat voor het betreffende beschermde natuurgebied en de betreffende soortgroep in deze rapportage worden aangegeven.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming onderscheidt beschermingsregimes voor soorten op grond van internationale verdragen, aangevuld met soorten die vanuit een nationaal oogpunt beschermd worden. Hierdoor zijn er in de Wet natuurbescherming drie verschillende verbodsartikelen per categorie soorten;

- soorten van de Vogelrichtlijn (*artikel 3.1*);
- soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (*artikel 3.5*);
- andere soorten (*artikel 3.10*).

In tabel III t/m V worden deze artikelen nader toegelicht.

Tabel III. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.1 Wet natuurbescherming

Artikel 3.1. Soorten van de Vogelrichtlijn	
1.	Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2.	Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3.	Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4.	Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5.	Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
Toelichting	
Alle inheemse vogelsoorten in Nederland vallen onder de Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is een richtlijn vanuit de Europese Unie uit 1979 en heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de Lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. De lijst met soorten is niet limitatief.	

Tabel IV. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.5 Wet natuurbescherming

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn	
1.	Het is verboden in het wild levende dieren van deze soorten in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2.	Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3.	Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4.	Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren te beschadigen of te vernielen.
5.	Het is verboden planten van soorten uit de Habitatrichtlijn of het Verdrag van Bern in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onttrenten of te vernielen.
Toelichting	
Het gaat bij artikel 3.5 over in het wild levende dieren van verschillende soortgroepen. In de wet wordt voor vogelsoorten uit bijlage II van het verdrag van Bern geen uitzondering gemaakt. Van de vogelsoorten die in Nederland voorkomen is hieronder een selectie gemaakt. Van de overige soortengroepen zijn alle soorten genoemd.	
Soorten	
Planten	drijvende waterweegbree, groenknolorchis, kruipend moerasscherm, zomerschroeforchis
Zoogdieren	bever, hamster, hazelmuis, lynx, Noordse woelmuis, otter, wolf, wilde kat
Walvisachtigen	bruinvis, bultrug, butskop (hille), dwergpotvis, dwergvinvis, gestreepte dolfin, gewone dolfin, gewone spitsdolfijn, gewone vinvis, griend, grijze dolfin, kleine zwaardwalvis, narwal, Noordse vinvis, orka, potvis, spitsdolfijn van Gray, tuimelaar, walrus witflankdolfijn, witsnuitdolfijn, witte dolfin
Vleermuizen	Bechsteins vleermuis, bosvleermuis, Brandts vleermuis, franjestaart, gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, grijze grootoorvleermuis, grote hoefijzerneus, grote rosse vleermuis, ingekorven vleermuis, kleine dwergvleermuis, kleine hoefijzerneus, laatvlieger, meervleermuis, mopsvleermuis, Noordse vleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, tweekleurige vleermuis, vale vleermuis, watervleermuis
Amfibieën	boomkikker, geelbuikvuurpad, heikikker, kamsalamander, knoflookpad, poelkikker, rugstreeppad, vroedmeesterpad
Reptielen	dikkopschildpad, gladde slang, Kemps' zeeschildpad, lederschildpad, muurhagedis, soepschildpad, zandhagedis
Vissen	houting, steur
Vlinders	apollovlinder, boszandoog, donker pimpernelblauwtje, grote vuurvlinder, moerasparelmoervlinder, monarchvlinder, pimpernelblauwtje, teunisbloempijlstaart, tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje
Libellen	bronslibel, gaffellibel, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker, mercurwaterjuffer, Noordse winterjuffer, oostelijke witsnuitlibel, rivierrondbout, sierlijke witsnuitlibel
Insecten	brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, heldenbok, juchtleerkever, oeveraas, vermiljoenkever
Overig	Bataafse stroommossel, platte schijfhoren

Artikel 3.5. In het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn

Vogels	appelvink, baardman, beflijster, bergeend, bergfluit, bijeneter, blauwborst, blauwe kiekendief, boerenzwaluw, bontbekplevier, bonte strandloper, bonte vliegenvanger, boomklover, boomkruiper, boompieper, boomvalk, bosrietzanger bosruiter, bosuil, braamsluiper, brandgans, bruine kiekendief, buizerd, casarca, Cetti's zanger, draaihal, duinpieper, dwergmeeuw, dwergster, Engelse kwikstaart, Europese kanarie, fitis, fluit, geelgors, gekraagde roodstaart, gele kwikstaart, geoorde fuut, glanskop, goudhaan, grasmus, graspieper, graszanger, grauwe kiekendief, grauwe klauwier, grauwe vliegenvanger, griel, groene specht, groenling, grote bonte specht, grote gele kwikstaart, grote karekiet, grote stern, grote zilvereiger, havik, heggenmus, hop, huiszwaluw, ijsvogel, kerkuil, klapekster, klein waterhoen, kleine barmis, kleine bonte specht, kleine karekiet, kleine plevier, kleine zilvereiger, kleinste waterhoen, kluut, kneu, koolmees, koereiger, kraanvogel, krekelzanger, kortsnavelboomkruiper, kruisbek, kuifmees, kwak, kwartelkoning, lepelaar, matkop, middelste bonte specht, nachtegaal, Noordse stern, oehoe, oeverloper, oeverpieper, oeverzwaluw, ooievaar, orpheusspotvogel, paapje, pestvogel, pimpelmees, poelruiter, porseleinhoen, purperreiger, putter, ransuil, rietgors, rietzanger, rode wouw, roerdomp, roodborst, roodborsttapuit, roodhalsfuut, rouwkwikstaart, sijs, slangenarend, slechtvalk, smelleken, snor, sperwer, spotvogel, sprinkhaanzanger, steenuil, steltkluut, strandplevier, taigaboomkruiper, tapuit, tijftaf, torenvalk, tuinfluit, velduil, visarend, visdief, vuurgoudhaan, wespandief, wielewaal, winterkoning, witbandkruisbek, witte kwikstaart, witwangster, nachtzwaluw, woudaap, zeearend, zwarte mees, zwarte ooievaar, zwarte roodstaart, zwarte specht, zwarte stern, zwarte wouw, zwartkop, zwartkopmeeuw
--------	---

Tabel V. Verbodsbepalingen en toelichting Artikel 3.10 Wet natuurbescherming

Artikel 3.10. Andere soorten		
Het is verboden om:		
1. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A1, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen. 2. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen. 3. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B2, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.		
Toelichting		
Het gaat bij artikel 10 om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders, libellen en kevers. Dieren zijn opgenomen in bijlage onderdeel A1. Planten zijn opgenomen in bijlage onderdeel B2 van de Wet natuurbescherming. Voor een aantal zoogdieren, amfibieën en reptielen geldt per provincie een vrijstelling onder bepaalde voorwaarden. Dit verschilt per provincie. De betreffende soorten zijn aangegeven met een sterretje. Daarnaast is het mogelijk dat sommige provincies ook 'eigen' beschermde soorten hanteren, als aanvulling op het landelijke.		
Soorten		
Dieren	Zoogdieren	aardmuis*, boommarter, bosmuis*, bunzing*, damhert, das, dwergmuis*, dwergspitsmuis*, edelhert, eekhoorn*, egel*, eikelmuis, gewone bosspitsmuis*, gewone zeehond, grote bosmuis, grijze zeehond, haas*, hermelijn*, huisspitsmuis*, konijn*, molmuis, ondergrondse woelmuis*, ree*, rosse woelmuis*, steenmarter*, tweekleurige bosspitsmuis*, veldmuis*, veldspitsmuis, vos*, waterspitsmuis, wezel*, wild zwijn, woelrat*
	Amfibieën	Alpenwatersalamander, bruine kikker*, gewone pad*, kleine watersalamander*, meerkikker*, middelste groene kikker*, vinpootsalamander, vuursalamander
	Reptielen	adder, hazelworm*, levendbarende hagedis*, ringslang
	Vissen	beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, grote modderkruiper, kwabaal
	vlinders	aardbeivlinder, bosparelmoevlinder, bruin dikkopje, bruine eikenpage, donker pimpernelblauwtje, duinparelmoevlinder, gentiaanblauwtje, grote parelmoevlinder, grote vos, grote vuurvlinder, grote weerschijnvlinder, iepenpage, kleine heivlinder, kleine ijsvogelvlinder, kommavvlinder, pimpernelblauwtje, sleedoornpage, spiegel dikkopje, veenbesblauwtje, veenbosparelmoevlinder, veenhooibeestje, veldparelmoevlinder, zilveren maan
	Libellen	beekrombout, bosbeekjuffer, donkere waterjuffer, gevlekte glanslibel, gewone bronlibel, hoogveenglanslibel, Kempense heidelibel, speerwaterjuffer
	Overige soorten	Europese rivierkreeft, vliegend hert
Planten		akkerboterbloem, akkerdoornzaad, akkerogentroost, bekierde ogentroost, berggamander, bergnachtorchis, blaasvaren, blauw guichelheil, bokkenorchis, bosboterbloem, bosdravik, brave hendrik, brede wolfsmelk, breed wollegras, bruinrode wespenorchis, dennenorischis, dregs, echte gamander, franjegentiaan, geelgroene wespenorchis, geplooid vrouwenmantel, getande veldsla, gevlekt zonneroosje, glad biggenkruid, gladde zegge, groene nachtorchis, groensteel, groot spiegelklokje, grote bosaardbei, grote leeuwenklauw, honingorchis, kalkboterbloem, kalketrip, karthuiszandje, karwijselie, kleine ereprijs, kleine schorseneer, stijve wolfsmelk, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, knollathyrus, knolspirea, korensla, kranskarwij, kruip-tijm, lange zonnedaauw, liggende ereprijs, moerasgamander, muurbloem, naakte lathyrus, naaldenkervel, pijlscheefkalk, roggelelie, rood peperboompje, rozenkransje, ruw pazelzaad, scherpkruid, schubvaren, schubzegge, smalle raai, spits havikskruid, steenbraam

Volgens artikel 3.31 zijn de verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer, bestendig gebruik, of ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden onder conform hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming heeft als doel om het aanwezige areaal bos in Nederland te behouden. Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken van een oppervlakte van tien are of meer of rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat.

Binnen de Wet natuurbescherming zijn op houtopstanden de artikelen van toepassing die zijn opgenomen in tabel VI.

Tabel VI. Bescherming houtopstanden in de Wet natuurbescherming

Artikel 4.1	De artikelen uitgezonderd artikel 4.6 zijn niet van toepassing op: - Houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom; - Houtopstanden op erven of in tuinen; - Fruitbomen en windschermen om boomgaarden; - Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar; - Kweekgoed; - Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit wilgen en populieren; - het dunnen van een houtopstand; - uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: - ten minste eens per tien jaar worden geoogst; - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en - zijn aangelegd na 1 januari 2013.
Artikel 4.2	- Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, zonder voorafgaande melding daarvan bij gedeputeerde staten. - Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.
Artikel 4.3 lid 1 en 2	Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, met uitzondering van het periodiek vellen van vriend- of hakhout, of anderszins teniet is gegaan, draagt de rechthebbende zorg voor het op bosbouwkundig verantwoorde wijze herbeplanten van dezelfde grond binnen drie jaar na het vellen of tenietgaan van de houtopstand. De rechthebbende vervangt binnen drie jaar na de herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, herbeplanting die niet is aangeslagen.
Artikel 4.4 lid 1	De artikelen 4.2, eerste en derde lid, en 4.3, eerste en tweede lid, zijn niet van toepassing op: het vellen van houtopstanden en herbeplanten op een wijze die is beschreven in en aantoonbaar wordt gerealiseerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode. het vellen van houtopstanden ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel in het kader van natuurontwikkeling en -beheer
Artikel 4.5	Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van artikel 4.3, eerste en tweede lid, ten behoeve van herbeplanting op andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.

Bijlage 3 Verklarende woordenlijst

Externe werking

Niet alleen activiteiten in een Natura 2000-gebied/NNN hebben invloed op de staat van instandhouding van het gebied, ook activiteiten buiten het gebied kunnen de natuurwaarden in een gebied beïnvloeden. Dit wordt "externe werking" genoemd. Er bestaat geen ruimtelijke grens voor externe werking: bepalend zijn de effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de soorten en habitattypen in het Natura 2000-gebied/NNN, ongeacht de afstand tot het beschermde gebied.

Expert Judgement

Inschatting van een deskundige op grond van zijn kennis en ervaring.

Foerageerhabitat

Het gebied waarbinnen een soort voedsel zoekt.

Foerageren

Zoeken en vinden van voedsel door dieren (jachtgebied).

Functioneel leefgebied

Hiermee wordt het gebied dat is benodigd om de functionaliteit van een voortplantingsplaats of van een vaste- rust of verblijfplaats te behouden. Een nestlocatie of voortplantingsplaats kan bijvoorbeeld alleen succesvol functioneren, wanneer er voldoende habitat (schuilgelegenheid, voedsel etc.) van voldoende kwaliteit aanwezig is om te kunnen paren, eieren te leggen en jongen groot te brengen.

Gunstige staat van instandhouding

Er is sprake van een gunstige staat van instandhouding van een soort of habitatype als de omstandigheden waarin de soort of het habitatype voorkomt perspectief bieden op een duurzaam voortbestaan van die soort of dat habitatype.

Habitat

Omvat de plaatsen waar een bepaald organisme voorkomt doordat de abiotische en biotische factoren (niet levende en levende natuur) van die plaatsen voldoen aan de eisen en toleranties die het organisme stelt om te kunnen overleven, groeien en zich voortplanten.

Kraamverblijfplaats

Voortplantingsplaats van vleermuizen. Het gaat hierbij vaak om de vrouwelijke exemplaren van een kolonie (ook wel kraamgroep genoemd) die gezamenlijk hun jongen grootbrengen. De aantallen vleermuizen in een kraamgroep kan oplopen tot meerdere honderden exemplaren.

Landschappelijk inpassingsplan

Het inpassen van ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied middels een ontwerp van de groenvoorziening, dat voldoet aan het beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit. Hierdoor wordt zorg gedragen dat een ruimtelijke ontwikkeling past in het landschap.

Landhabitat

Amfibieën zijn voor de voortplanting afhankelijk van water. Buiten de voortplantingsperiode maakt de soortgroep gebruik van landhabitat als onderdeel van het leefgebied. Landhabitat voor amfibieën omvat onder andere structuurrijke of opgaande vegetatie zoals (loof)bos, houtwallen, struikgewas, heide, ruigtekruiden, vegetaties en moeras.

Mitigerende maatregelen

Maatregelen die negatieve effecten bij een ingreep voorkomen of reduceren.

Omgevingscheck

Een omgevingscheck wordt uitgevoerd bij verlies van leefgebied van een jaarrond beschermde functie van een soort die door een ingreep (tijdelijk) verloren gaat. De omgeving van de ingreep wordt door een ter zake deskundige beoordeeld op aanwezigheid van voldoende alternatief leefgebied en/of potentiële verblijfplaatsen.

Ontheffing

De Wet natuurbescherming is bedoeld om planten- en diersoorten die vrij in het wild leven te beschermen. Om deze kwetsbare soorten te beschermen bevat de Wet natuurbescherming een aantal verbodsbepalingen. Onder bepaalde voorwaarden mogen de activiteiten wel doorgaan, daarvoor kan een ontheffing benodigd zijn. Een ontheffing is een besluit waarbij in een individueel concreet geval een uitzondering op een wettelijk verbod wordt gemaakt.

Paarverblijfplaats

Dit is een verblijfplaats die hoofdzakelijk in het najaar (september/oktober) door vleermuizen worden gebruikt om te paren. Eén mannetje kan een dergelijke verblijfplaats met meerdere vrouwtjes delen. In de omgeving van de paarverblijfplaats wordt veelal door het territoriale mannetje middels baltsvluchten getracht vrouwtjes aan te lokken.

Projectplan

Een projectplan dient als begeleidend document voor een ontheffingsaanvraag. In het projectplan zijn maatregelen verwoord waarmee de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats van een beschermde soort behouden blijft en schade aan individuen wordt voorkomen.

Populatie

Een biologische populatie is een groep individuen van dezelfde soort die zich onderling voortplant en als zodanig geïsoleerd is van andere zulke groepen.

Rode Lijst

Rode Lijsten laten zien welke soorten zijn verdwenen en welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. Er bestaan verschillende Rode Lijsten. Voor vogels, voor zoogdieren, planten, paddenstoelen, insecten en voor allerlei andere soortgroepen. Rode Lijsten hebben geen officiële juridische status. Plaatsing op de lijst maakt een dier dus nog geen 'beschermde diersoort' in de zin van de Wet natuurbescherming. De Rode Lijsten hebben in de praktijk wel een belangrijke signaleringfunctie. Door de Rode Lijst te raadplegen, kunnen alle instellingen die met natuurbehoud te maken hebben rekening houden met bedreigde soorten.

Significant negatief effect

Een effect is in het kader van de Wet natuurbescherming significant als de instandhoudingsdoelen van het Natura 2000-gebied dreigen te worden aangetast.

Het begrip 'significant' staat centraal in de toepassing van het beschermingsregime voor Natura 2000-gebieden bij zowel vaststelling van beheerplannen als de vergunningverlening. Het bepaalt of een uitvoerige toetsing, een zogenaamde passende beoordeling, moet worden uitgevoerd. Indien als gevolg van een ingreep de toekomstige oppervlakte habitat of leefgebied, aantal van een soort of kwaliteit van een habitat lager zal worden dan zoals bedoeld in de instandhoudingsdoelstelling, dan kan sprake zijn van significante gevolgen. Voor het goede begrip, de soorten hoeven er niet te zitten, het gebied moet geschikt zijn voor de soorten.

Voortplantingsplaats of rustplaats

Een plek binnen het leefgebied van een soort die essentieel is voor de levenscyclus van een individu. De Wet natuurbescherming omschrijft niet exact wat een vaste rust- of voortplantingsplaats is. Dit is soortafhankelijk.

Vliegroute

Een vaste route die door vleermuizen wordt gebruikt tussen de verblijfplaatsen naar foerageergebieden.

Winterverblijfplaats

Verblijfplaats die gebruikt wordt om de periode van winterrust te overbruggen. Voor vleermuizen zijn dit vorstvrije, maar koele en vochtige plekken. Er kans sprake zijn van massaverblijfplaatsen, verblijfplaatsen van kleine groepen of één of enkele individuen.

Zomerverblijfplaats

Buiten de kraamperiode worden deze door groepjes vrouwtjes en jongen gebruikt, in de kraamperiode door individuele mannetjes.

